

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Навчально-науковий юридичний інститут

Кафедра цивільного права

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

САНКЦІЇ В ЦИВІЛЬНОМУ ПРАВІ

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Освітньо-наукова програма Право

Спеціальність 081 Право

Галузь знань 08 Право

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 28 серпня 2023 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до навчальної дисципліни
3. Мета та цілі навчальної дисципліни
4. Програмні компетентності та результати навчання
5. Організація навчання
6. Система оцінювання навчальної дисципліни
7. Політика навчальної дисципліни
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Санкції в цивільному праві
Викладач (-і)	Зозуляк Ольга Ігорівна, проф., д.ю.н., проф. кафедри цивільного права
Контактний телефон викладача	(0342) 526760
Е-mail викладача	olha.zozuliak@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку індивідуальних занять викладачів з магістрантами, розміщеному на інформаційному стенді та сайті кафедри https://kcp.pnu.edu.ua/інформація-щодо-навчального-процесу-2/ Також можливі консультації шляхом листування через електронну пошту, щодо погодження планів та змісту курсових робіт, виконання домашніх контрольних робіт.
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p><u>Предметом</u> вивчення навчальної дисципліни є теоретичні та практичні аспекти застосування санкцій в цивільному праві, а також практика реалізації відповідних норм учасниками цивільних правовідносин.</p> <p>Програма навчальної дисципліни складається з таких <u>змістових модулів</u>:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальна частина. 2. Особлива частина. <p><u>Основними джерелами</u> цієї галузі виступають Цивільний кодекс України, Господарський кодекс України ЗУ «Про відповідальність за несвочасне виконання грошових зобов'язань» та ряд інших законів і підзаконних актів.</p> <p>Застосування цивільного законодавства в умовах ринкової економіки є дуже складним завданням і одним з основних, відповідальних напрямків роботи суду та всіх інституцій громадянського суспільства. Підготовка юристів – фахівців у сфері застосування цивільно-правових санкцій повинна стати одним з пріоритетних напрямів діяльності держави на сучасному етапі.</p> <p>Важливо, щоб випускники вищих юридичних закладів володіли необхідними знаннями у сфері охоронних правовідносин в рамках сучасного цивільного права.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p><u>Метою</u> навчальної дисципліни «Санкції в цивільному праві» виступає опанування здобувачами правових норм, якими врегульовуються відносини у сфері застосування мір цивільно-правової відповідальності та заходів оперативного впливу.</p> <p><u>Основними цілями</u> вивчення дисципліни «Санкції в цивільному праві» є набуття здобувачами знань та розуміння змісту норм цивільного законодавства України, формування умінь та навичок щодо самостійного розв'язання практичних проблем, які виникають у процесі реалізації охоронної функції цивільного права, правильного застосування норм цивільного законодавства.</p>	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<u>Загальні компетентності:</u>	

- ✓ здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу джерел цивільного права та результатів наукових досліджень цивільних правовідносин;
- ✓ здатність проводити дослідження інститутів цивільного права на відповідному рівні;
- ✓ здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, в тому числі іноземних;
- ✓ здатність приймати обґрунтовані рішення щодо вибору та застосування санкцій у цивільному праві;
- ✓ здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології для роботи з джерелами цивільного права;
- ✓ здатність скеровувати зусилля, поєднуючи результати різних досліджень та аналізу, вчасно подавати результат.

Фахові компетентності:

- ✓ здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності у сфері цивільного права;
- ✓ здатність аналізувати та оцінювати вплив правової системи Європейського Союзу на правову систему України, зокрема цивільне право;
- ✓ здатність аналізувати та оцінювати вплив Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини на розвиток цивільного права та правозастосування в Україні;
- ✓ здатність використовувати сучасні цивільно-правові доктрини та принципи у правотворчості та в процесі застосування інститутів цивільного права;
- ✓ здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію;
- ✓ здатність застосовувати знання та розуміння основних засад (принципів) та процедур цивільного судочинства в Україні;
- ✓ здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці цивільно-правових явищ та правозастосовній діяльності;
- ✓ здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм цивільного права, а також розуміння особливостей практики їх застосування;
- ✓ здатність критично оцінювати ефективність представництва і захисту цивільних прав, свобод та інтересів клієнтів;
- ✓ здатність доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформацію, ідеї, зміст проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією;
- ✓ здатність самостійно готувати проекти актів правозастосування, враховуючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та вмотивованості.

Програмні результати навчання:

- ✓ здійснювати презентацію свого дослідження у сфері цивільного права, застосовуючи першоджерела та прийоми правової інтерпретації складних комплексних проблем, що постають з цього дослідження;
- ✓ обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи;
- ✓ проводити порівняльно-правовий аналіз окремих інститутів приватного права різних правових систем, враховуючи взаємозв'язок правової системи України з правовими системами Ради Європи та Європейського Союзу;
- ✓ аналізувати та оцінювати практику застосування окремих цивільно-правових інститутів;
- ✓ обґрунтовувати правову позицію обрану для застосування санкцій в цивільному праві;

5. Організація навчання				
Обсяг навчальної дисципліни				
Вид заняття		Загальна кількість годин		
лекції		12		
семінарські заняття / практичні / лабораторні		18		
самостійна робота		60		
Ознаки навчальної дисципліни				
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий	
3	081 Право	2	вибірковий	
Тематика навчальної дисципліни				
Тема		кількість год.		
		лекції	заняття	сам. роб.
Змістовий модуль I. Загальна частина				
Тема № 1. Загальна характеристика інституту цивільно-правових санкцій у системі цивільного права України		2	4	10
Тема № 2. Підстави цивільно-правової відповідальності. Склад цивільного правопорушення.		2	4	10
Тема № 3. Види цивільно-правової відповідальності		2	2	10
Змістовий модуль II. Особлива частина				
Тема № 4. Загальна характеристика форм цивільно-правової відповідальності.		2	4	10
Тема № 5. Міри оперативного впливу на правопорушника у цивільному праві.		2	2	10
Тема № 6. Інститут цивільно-правової відповідальності у романо-германській та англосаксонській правових системах.		2	2	10
ЗАГ.:		12	18	60
6. Система оцінювання навчальної дисципліни				
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Загальна система оцінювання навчальної дисципліни є уніфікованою в межах Навчально-наукового юридичного інституту і визначається п. 4.6 Положення про порядок оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у Навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, затвердженим Вченою радою Юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, протокол № 2 від 12.10.2010 р. (зі змінами та доповненнями) – <i>текст розміщений на сайті Інституту</i> https://law.pnu.edu.ua/wp-			

	content/uploads/sites/100/2023/02/Положення-про-порядок-оцінювання-здобувачів-у-ННЮІ.pdf
Вимоги до письмової роботи	<p>Вивчення дисципліни передбачає <u>обов'язкове</u> виконання всіма здобувачами письмової контрольної роботи на 9-му занятті, яка охоплює усі питання навчальної дисципліни.</p> <p>На контрольну роботу виносяться чотири практичних завдання, які оцінюються у 10 балів кожне та одне теоретичне запитання, яке оцінюється у 10 балів. Максимальний бал за контрольну складає 50.</p> <p><u>За бажанням (для отримання додаткових від 1 до 5-ти балів за кожен семестр) здобувачі можуть виконувати індивідуальні завдання за темою відповідного семінарського заняття. Види, приклади підготовки та критерії оцінювання індивідуальних завдань знаходяться в Методичних вказівках для підготовки до семінарських занять, які розміщені на сайті кафедри</u></p> <p>https://kcp.pnu.edu.ua/op-marістр/navchalno-metodychni-materialy/</p>
Семінарські заняття	<p>Система оцінювання семінарських занять визначена п. 4.6.2., 5.1.1.3 Положення про порядок оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у Навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, затвердженим Вченою радою Юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, протокол № 2 від 12.10.2010 р. (зі змінами та доповненнями) – <i>текст розміщений на сайті Інституту</i> https://law.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/100/2023/02/Положення-про-порядок-оцінювання-здобувачів-у-ННЮІ.pdf</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Порядок та організація контролю знань здобувачів, зокрема, умови допуску до підсумкового контролю визначаються п. 5.2 Положення про порядок оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у Навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, затвердженим Вченою радою Юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, протокол № 2 від 12.10.2010 р. (зі змінами та доповненнями) – <i>текст розміщений на сайті Інституту</i> https://law.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/100/2023/02/Положення-про-порядок-оцінювання-здобувачів-у-ННЮІ.pdf</p>
Підсумковий контроль	<p>Форма підсумкового контролю – залік.</p> <p>Залік виставляється викладачем на останньому семінарському занятті у семестрі відповідно до п. 4.6. Положення про порядок оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у Навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.</p> <p>Перескладання семестрового заліку проводиться окремою парою в письмовій формі за графіком, затвердженим директором Інституту, здобувачами, які одержали після виставлення заліку «не зараховано» (нижче 50 балів), а також мали на день виставлення заліку невідпрацьовані пропущені заняття (за умови їх відпрацювання). Заліковий білет у такому випадку складається із 5 практичних завдань, які оцінюються у 20 балів кожне. Максимальний бал за залікову роботу складає 100.</p>

Залік також може проводитися з використанням технологій дистанційного навчання на платформі <https://d-learn.pnu.edu.ua/>. У такому разі залік проводиться у тестовій формі. Структура білета – 50 тестових завдань різної складності, кожне з яких оцінюється у 2 бали.

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи:

Планується виконання здобувачами освіти однієї обов'язкової та додаткових письмових контрольних робіт, письмових тестових завдань за темами, винесеними на самостійне опрацювання (перелік міститься в Методичних вказівках для самостійної роботи), письмових експрес-опитувань на семінарських заняттях.

Академічна доброчесність:

Очікується, що здобувачі будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлювати наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/Нова-редакція-Положення-про-запобігання-академічному-плагіату.pdf>

Відвідування занять

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі здобувачі відвідають семінарські заняття навчальної дисципліни.

Пропуски семінарських занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Здобувач зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття впродовж двох тижнів з дня пропуску заняття.

Лекційні заняття можуть проводитися з використанням технологій дистанційного навчання. За пропущені лекційні заняття без поважних причин в обсязі, що перевищує 10% від загальної кількості лекційних годин, які відведені на навчальну дисципліну відповідно до робочого навчального плану, керівник навчальної дисципліни віднімає 5 балів від підсумкового семестрового балу здобувача (п. 5.1.2 Положення про порядок оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у Навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника <https://law.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/100/2023/02/Положення-про-порядок-оцінювання-здобувачів-у-ННЮІ.pdf>

Неформальна освіта:

Визнання результатів неформальної освіти здійснюється відповідно до «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» (в редакції від 12.02.2021 року) <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

9. Рекомендована література

1. Харитонов С. О., Харитонova О. І. Приватне право як концепт. Том III. Концепт приватного права і рекодифікації цивільного законодавства в Україні: рефлексії фронтиру: монографія. Одеса: Фенікс, 2019. 752 с.

2. Майданик Р. А. Вчення про методологію приватного (цивільного) права України. Загальні положення. Право України. 2019. С. 58-71.

3. Цивільне право (загальна частина). Курс лекцій за заг. ред. І. В. Спасиво-Фатєєвої. Харків, Екус. 2021. 448 с.

4. Крат В. І. FESTINA LENTE: збірка вибраних статей, публікацій, виступів. Харків, Екус. 2022. 1336 с.

5. Антошкіна В. Способи тлумачення права та їх роль у правозастосовній практиці. *Держава і право*. 2020. № 5. С. 181-186.
 6. Добросовісність: доктрина & судова практика : збірка статей. за заг. ред. І. В. Спасибо-Фатєєвої. Харків, Екус. 2021. 358 с.
 7. Захист права власності. Правові позиції Верховного Суду: коментарі науковців. Печений О. П., Спасибо-Фатєєва І. В. Харків, Екус. 2020. 496 с.
 8. Харитонов Є.О., Харитонова О.І. DCFR як принципи та цінності європейського приватного права. *Часопис цивілістики*. 2022. Випуск 45. С. 5-11.
 9. Катренко А.А. Охоронюваний законом інтерес як категорія цивільного права України та деяких зарубіжних країн: автореф. дис. ... канд. юрид. наук. Одеса, 2020. 21с.
 10. Концепція оновлення Цивільного кодексу України. Київ: Видавничий дім «АртЕк», 2020. 128 с
 11. Кот О.О. Здійснення та захист суб'єктивних цивільних прав: проблеми теорії та судової практики: монографія. Київ: Алерта, 2017. 494 с.
 12. Лісничка О.М. Цивільно-правовий захист прав пацієнтів в Україні: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03. Харків, 2021. 256 с.
- Детальний перелік монографічної, наукової, науково-практичної літератури, джерел та інформаційних ресурсів міститься в навчально-методичних посібниках.
- Зозуляк О. І. Санкції в цивільному праві: методичні вказівки для забезпечення самостійної роботи здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти денної та заочної форм навчання спеціальності 081 «Право». Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2023. <https://kcp.pnu.edu.ua/%d0%be%d1%80-%d0%bc%d0%b0%d0%b3%d1%96%d1%81%d1%82%d1%80/navchalno-metodychni-materialy/>
- Зозуляк О. І. Санкції в цивільному праві: методичні вказівки для підготовки до семінарських занять здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти денної та заочної форм навчання спеціальності 081 «Право». Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2023. URL : <https://kcp.pnu.edu.ua/%d0%be%d1%80-%d0%bc%d0%b0%d0%b3%d1%96%d1%81%d1%82%d1%80/navchalno-metodychni-materialy/>

Викладач Ольга ЗОЗУЛЯК,
професорка кафедри цивільного права